

Kommunikationshjälpmedel VO Habilitering- och Barnpsykiatri

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	1
2.	Allmänt	1
3.	Ansvar och roller	1
4.	Beskrivning	2
4.1.	Allmänt om kommunikationshjälpmedel	2
4.1.1.	Bildstöd	2
4.1.2.	Lågteknologiska kommunikationshjälpmedel	2
4.1.3.	Högteknologiska kommunikationshjälpmedel	2
4.2.	Förskrivning	2
4.3.	Egenansvar	3
4.4.	Undantag	3
4.5.	Budgetansvar vid förskrivning av kommunikationshjälpmedel ...	3
4.5.1.	Fjärrkommunikation	3
4.5.2.	Logopedenheten och Vuxenhabiliteringen	3
5.	Plan för kommunikation och implementering	3
6.	Dokumentinformation	3
7.	Referenser	4

1. Syfte och omfattning

Denna rutin ska vara till hjälp och stöd för de verksamhetsområden som förskriver kommunikationshjälpmedel. Rutinen har sin utgångspunkt från den länsgemensamma rutinen gällande hjälpmedel ID 09-63297.

2. Allmänt

Riktlinjer för egenvård/ansvar ska i första hand beaktas.
Hjälpmedelsinsatser ska vara medicinskt och funktionellt motiverade.

3. Ansvar och roller

Ansvar och roller klargörs i den övergripande rutinen. Där framgår bl.a.
Verksamhetschef utser förskrivare eller delegerar uppgiften till vårdenhetschef.
Verksamhetschef är ansvarig för att se till att tillämpliga lokala rutiner finns samt att förskrivare har tillräcklig kompetens för arbetsuppgiften. Vårdenhetschef är ansvarig för att se till att rutinen är känd och tillämplig, utse förskrivare vid delegerad arbetsuppgift och hålla aktuell förteckning över förskrivare.

4. Beskrivning

4.1. Allmänt om kommunikationshjälpmedel

Patienter i alla åldrar som har en nedsatt kommunikativ förmåga d.v.s. svårigheter att uttrycka sig verbalt och/eller i skrift samt ta till sig information på ett självständigt sätt har behov av att så tidigt som möjligt få hjälp att kompensera dessa svårigheter.

När det gäller patienter med en progredierande sjukdom som förväntas påverka kommunikationsförmågan på sikt, är det en fördel om dessa patienter får en så tidig intervention som möjligt, oavsett om den kommunikativa förmågan ännu påverkats.

4.1.1. Bildstöd

I många fall är bilder som stöd i kommunikationen det mest effektiva hjälpmedlet för en person med kommunikativa svårigheter. Prova därför alltid i första hand att använda bilder i pappersformat. Om det visar sig fungera bra med bilder som stöd kan man vid behov förskriva dataprogram eller onlinetjänster för tillverkning av bildstöd. Rekommendationen är att i första hand prova att använda grätistjänsten www.bildstod.se.

4.1.2. Lågteknologiska kommunikationshjälpmedel

Till enklare tekniska kommunikationshjälpmedel räknas olika hjälpmedel som har knappar med inspelat tal t ex BIGmack, Step-by-step och GoTalk samt röstförstärkare. Till lågteknologiska hjälpmedel brukar även hjälpmedel utan tekniska komponenter räknas, såsom ögonpekningsram och bokstavstavla.

4.1.3. Högteknologiska kommunikationshjälpmedel

Till högteknologiska hjälpmedel räknas dator med kommunikationsprogram, surfplattor med kommunikations-appar samt smartphones med kommunikations-appar. Dessa hjälpmedel förskrivs efter individuell bedömning och utprovning av vårdgivare på KOM-X.

4.2. Förskrivning

Hjälpmedelsförskrivning gäller olika typer av produkter och tjänster.

All förskrivning sker via Websesam.

Vanligtvis förskrivs dessa hjälpmedel av logoped, men enklare tekniska kommunikationshjälpmedel kan även förskrivas av annan vårdpersonal som har förskrivningsrätt.

Vid behov av högteknologiskt kommunikationshjälpmedel ska logoped ha gjort en bedömning av personens kommunikativa förmåga samt provat något av de ovan nämnda enklare hjälpmedlen innan remiss skickas till Kom-X.

[Remiss till Kom-X – Bedömning av remittent.](#)

4.3. Egenansvar

Produkter som räknas som standardprodukter, finns tillgängliga på öppna marknaden och som inte behöver särskild anpassning ska patienten köpa själv enligt Region Gävleborgs Läns gemensamma rutin.

4.4. Undantag

Region Gävleborg förskriver inte hjälpmedel till personer med dyslexi. De som inte går i skola får stå för läs- och skrivhjälpmedel själva.

4.5. Budgetansvar vid förskrivning av kommunikationshjälpmedel

I regel förskrivs hjälpmedel på förskrivande enhets budget.
Undantag:

4.5.1. Fjärrkommunikation

Enligt Förordning (2014:298) om statsbidrag till utrustning för elektronisk kommunikation har Region Gävleborg möjlighet att via statsbidrag tillhandahålla utrustning för elektronisk kommunikation till döva eller gravt hörselskadade personer och personer med dövblindhet, talskada eller språkstörning.

Vid behov av detta remitteras patienten till hörselhabiliteringen vid hörselskada eller dövhet samt till KOM-X vid dövblindhet, talskada eller språkstörning.

4.5.2. Logopedenheten och Vuxenhabiliteringen

Logopedenheten och Vuxenhabiliteringen har ingen hjälpmedelsbudget för kommunikationshjälpmedel. Då vårdpersonal vid dessa enheter bedömt att en patient har behov av kommunikationshjälpmedel förskriver vårdpersonalen hjälpmedlet och gör betalarbyte till den hälsocentral där patienten är skriven.

5. Plan för kommunikation och implementering

Dokumentet kommuniceras till förskrivare inom region Gävleborg hälso- och sjukvård. Berörda chefer ansvarar för att denna rutin implementeras.

6. Dokumentinformation

Dokumentet har tagits fram av logoped Hanna Ceder Vuxenhabiliteringen och vårdenhetschef Cecilia Vennberg Vuxenhabiliteringen och KOM-X

Upprättare: Cecilia Vennberg

Granskare: Hanna Ceder

Slutgranskare: Marlene Huoman Kvalitetssamordnare VO Habilitering- och Barnpsykiatri

Fastställare: Kristina Lingman Verksamhetschef VO Habilitering- och Barnpsykiatri

7. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Remiss till Kom-X- bedömning av remittent	Dokument ID: 09- 402390
Barnhjälpmedelshandboken- Kommunikationshjälpmedel	Dokument- ID: 09- 326165
Hjälpmedel. Hälso- och sjukvård, Region Gävleborg	Dokument ID: 09- 63297

Kopians giltighet garanteras endast utskriftsdatumet